

Minister Zdrowia

DLT.050.4.2025.AS
Warszawa, 07 lutego 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 2161 Pana Posła Jana Mosińskiego, w sprawie uprawnień przysługujących honorowym dawcom krwi - w przypadku oddania osocza, proszę o przyjęcie poniższego.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o publicznej służbie krwi¹ Zasłużonemu Honorowemu Dawcy Krwi (ZHDK) i Honorowemu Dawcy Krwi (HDK) przysługuje:

- zwolnienie od pracy oraz zwolnienie od wykonywania czynności służbowych w dniu, w którym oddaje krew, oraz w dniu następnym, a także na czas okresowego badania lekarskiego dawców krwi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298² ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy²;
- zwrot utraconego zarobku na zasadach wynikających z przepisów prawa pracy;
- zwrot kosztów przejazdu do jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi na zasadach określonych w przepisach w sprawie diet i innych należności z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju; koszt przejazdu ponosi jednostka organizacyjna publicznej służby krwi;
- posiłek regeneracyjny.

Dokumentem poświadczającym powyższe uprawnienia jest zaświadczenie wydane przez regionalne centrum, Wojskowe Centrum lub Centrum MSWiA. Jednocześnie Minister właściwy do spraw zdrowia określa, w drodze rozporządzenia, wartość kaloryczną posiłku regeneracyjnego przysługującego dawcy krwi, uwzględniając ilość oddanej krwi oraz inne zabiegi związane z uodpornieniem dawcy.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 ZHDK i HDK przysługuje zwolnienie od pracy oraz zwolnienie od wykonywania czynności służbowych. Tenże przepis wskazuje, że ma to być realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298² ustawy - Kodeks pracy. Z kolei § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania

¹ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1782).

² Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.).

pracownikom zwolnień od pracy³ wskazuje, że pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego krwiodawcą na czas oznaczony przez stację krwiodawstwa w celu oddania krwi. W tym akcie prawnym, stanowiącym akt wykonawczy do innej niż ustawa o publicznej służbie krwi ustawy, tj. Kodeksu pracy, pracodawca posługuje się sformułowaniem krew, jednak wieloletnia praktyka stosowania tych regulacji, jak również wykładania systemowa i celowościowa, wskazują, że **uprawnienia honorowych krwiodawców do zwolnienia od pracy dotyczą nie tylko oddawania krwi pełnej, ale również jej składników, jak płytki krwi czy osocze**. Szersze określenie zawarte w ustawie *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* miało na celu wzmocnienie, w trudnym czasie pandemii, potrzeby pozyskania osocza od ozdrowieńców. Sformułowanie „krew” czy nawet krew pełna stanowi szerszą z kategorii, w której zawierają się także jej składniki.

Podkreślenia wymaga fakt, że krwiodawstwo to misja i odpowiedzialność. Z uwagi na fakt, że krwi nie można kupić ani wyprodukować, tak ważne jest jej honorowe oddawanie. Krew jest potrzebna każdego dnia, a biorcą krwi może być każdy człowiek, niezależnie od wieku. Honorowy Dawca Krwi w bezinteresowny sposób oddając część siebie niesie pomoc pacjentom wymagającym leczenia krwią lub jej składnikami. Ofiarowana krew jest darem życia, który jest potrzebny m.in. przy wykonywaniu skomplikowanych operacji, ratowaniu zdrowia, a także życia ciężko chorych oraz przy udzielaniu pomocy ofiarom wypadków.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1632).